

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**TÜRKİYE YATIRIM DESTEK VE
TANITIM AJANSI**
2017 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2018

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	2
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	2
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	2
5.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	3
6.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	3
7.	EKLER.....	33

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

21.6.2006 tarihli ve 5523 sayılı Türkiye Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı Kurulması Hakkında Kanun ile Başbakanlığın ilgili kuruluşu olarak kurulan Türkiye Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı, anılan Kanunla kendisine verilen görevleri yerine getirmek üzere kamu tüzel kişiliğine haiz, idari ve mali özerkliğe sahip, kuruluş kanununda hüküm bulunmayan hallerde özel hukuk hükümlerine tâbi bir kamu kuruluşudur.

Ajans bütçesini oluşturan kaynaklar; Ajans tarafından ücret karşılığı sağlanabilecek çeşitli hizmetler karşılığında elde edilecek gelirler, genel bütçeden Başbakanlık bütçesine bu amaçla konulacak ödenek, gerçek ve tüzel kişilerden sağlanan yardım ve bağışlardan oluşmaktadır.

Genel bütçeden 2017 mali yılında Türkiye Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı için Başbakanlık Bütçesine 45.500.000 TL ödenek konulmuş olup, bu ödeneğin tamamı yıl içinde Ajans bütçesine aktarılmıştır. Ajansın bu pay dâhil olmak üzere 2017 yılı gelirleri 45.828.027,94 TL, giderleri ise 46.720.422,12 TL olarak gerçekleşmiştir. Buna bağlı olarak faaliyet sonucu 892.394,18 TL olmuştur.

Türkiye Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre hazırlanan ve Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile anılan Usul ve Esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Kesin Mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet Sonuçları Tablosu,
- Nakit Akım Tablosu,
- Mali Varlık ve Yükümlülükler Değişim Tablosu,
- Gelirlerin Ekonomik Sınıflandırılması Tablosu,
- Giderlerin Ekonomik Sınıflandırılması Tablosu.

Denetim görüşü, Türkiye Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansının temel mali tabloları olan bilanço, faaliyet sonuçları tablosu ve nakit akım tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetim, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Türkiye Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansının 2017 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Bütçe Yapılmaması

Ajansın bütçesinin yapılmadığı tespit edilmiştir.

5523 sayılı Türkiye Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı Kurulması Hakkında Kanunun “Bütçe ve denetim” başlıklı 9’uncu maddesi;

“(1) **Ajansın bütçesi**, aşağıdaki kaynaklardan oluşur:

a) Ajans tarafından ücret karşılığı sağlanabilecek çeşitli hizmetler karşılığında elde edilecek gelirler.

b) Genel bütçeden Başbakanlık bütçesine bu amaçla konulacak ödenek.

c) Gerçek ve tüzel kişilerden sağlanan yardım ve bağışlar.

(2) Ajans bütçesinin gelir, gider ve muhasebesine ilişkin usûl ve esaslar ile Ajans hizmetlerinden ücret karşılığı sağlanacak olanların bağlı olacağı esaslar, Ajans tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir. Ajansın hesap yılı malî yıldır. Ajans her hesap yılından en az altı ay önce gelecek yıl içinde yapacağı işlerin programına ve masraflarına karşılık olmak üzere Başbakanlık bütçesinden ödenmesini talep ettiği tutarı Başbakana bildirir.

(3) Ajans gelirlerinin, giderlerini karşılaması esastır. Ajans gelirleri, Başkan tarafından uygun görülen bankalarda açılacak hesaplarda tutulur. Bu gelirlerden hesap yılı sonuna kadar harcanmayan paralar Maliye Bakanlığına bildirildikten sonra Ajansın ertesi yıl gelir hesabına aktarılır. Ajansın giderleri **Başbakan tarafından onaylanan bütçeden** karşılanır.

(4) Ajansın malî işlemleri, Sayıştayın denetimine tâbidir. Sayıştayın denetime ilişkin raporu Başbakanlığa ve Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur.” şeklindedir.

Anılan hükme rağmen, Ajans bütçesinin hazırlanmadığı, Başbakan onayına sunulmadığı anlaşılmaktadır. Yani 5523 sayılı Kanununun 9’uncu maddesinde belirtilen, Ajansın Başbakan tarafından onaylanan bütçesi bulunmamaktadır.

Nitekim Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esasların “Verilecek defter, mali tablo, belge ve bilgilerin çeşitleri” başlıklı 5’inci maddesindeki “(1) Hesap dönemi başında verilecek bilgiler şunlardır:

a) Muhasebe birimlerini gösterir cetvel.

b) Muhasebe yetkililerinin adı soyadı, unvanı ve elektronik adresini gösterir cetvel ile imza sirküleri.

c) Kamu idaresi veya muhasebe birimleri adına açılmış bulunan banka hesap numaralarını gösterir cetvel.

ç) Bütçe.

(2) Aylık olarak verilecek defter ve mali tablolar şunlardır:

a) Birleştirilmiş veriler defteri.

b) Aylık mizan.

(3) Hesap dönemi sonunda verilecek defter, mali tablo ve belgeler şunlardır:

a) Birleştirilmiş veriler defteri.

b) Geçici ve kesin mizan.

c) Bilanço.

ç) Belgeler;

- 1) Kasa sayım tutanağı,
 - 2) Banka mevcudu tespit tutanağı,
 - 3) Alınan çekler sayım tutanağı,
 - 4) Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
 - 5) Teminat mektupları sayım tutanağı,
 - 6) Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
 - 7) Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli veya envanter defteri.
- d) 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu

kapsamındaki idarelerin bütçe uygulama sonuçlarına ait tabloları;

- 1) Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- 2) Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- e) Faaliyet sonuçları tablosu veya gelir tablosu.

(4) 5018 sayılı Kanun kapsamında olmayan kamu idarelerinden birleştirilmiş veriler defterini gönderemeyenler, tutmakla yükümlü oldukları yevmiye defterini gönderirler. Şirketler üçüncü fıkranın (ç) bendinde sayılan belgeler yerine yalnızca envanter defterini gönderirler.

(5) Kamu idareleri, birinci fıkrada sayılan bilgilerdeki değişiklikleri, en geç bir ay içinde Başkanlığa bildirir.” hükmünde de açıkça belirtildiği üzere, hesap dönemi başında Sayıştaya verilmesi gereken belgeler arasında kamu idaresinin bütçesi zikredilmesine rağmen, Ajans bütçesi Sayıştaya sunulmamıştır. Bu bağlamda anılan Usul ve Esaslar çerçevesinde Ajans tarafından yerine getirilmesi gereken görevler hususunda da titizlik gösterilmelidir.

Kamu idaresi cevabında; Ajansın bütçesinin Başbakanlık bütçesi içinde bir "Yardım" kalemi olarak yer aldığı, Ajans bütçesinin ayrı bir bütçe olarak Başbakan tarafından onaylanmasının, “**Başbakanlık Bütçesinin Genelinin onaylanması**” ile gerçekleştiği, bu süreç öncesinde, Ajans tarafından her yıl Bütçe planlaması ile ilgili olarak Ajans tarafından hazırlanan bütçe taslağının Başbakanlığa gönderildiği, Başbakanlık tarafından hesap dönemi başında bütçenin Sayıştaya verildiği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak; 5523 sayılı Kanunun 9'uncu maddesinde, Ajans bütçesinin kaynakları üç kalem halinde belirtilmiş olup, bunlardan birisi de genel bütçeden Başbakanlık bütçesine bu amaçla konulacak ödenektir. Denetim esnasında verilen ve cevap ekinde gönderilen bütçe Ajans bütçesi değil, merkezi yönetim bütçesi içerisinde yer alan Başbakanlık bütçesinin bir satırını oluşturan ve Ajansa genel bütçeden aktarılması öngörülen ödenek kaydından ibarettir.

Oysa anılan 5523 sayılı Kanunun 9'uncu maddesinde, açıkça **Başbakan tarafından onaylanan Ajansın bütçesinden** bahsedilmektedir. Nitekim Ajans hesapları incelendiğinde, Ajansın ihale dokümanı satış gelirleri ve faiz gelirleri gibi, genel bütçeden Başbakanlık bütçesine konulan ödenekten başka gelirleri de bulunmaktadır.

Kurum cevabında, Ajans tarafından hazırlanan bütçe taslağının Başbakanlığa gönderildiğinden bahsedilmektedir. Oysa Başbakanlığa gönderilen, 5523 sayılı Kanunun 9'uncu maddesindeki "*Ajansın hesap yılı malî yıldır. Ajans her hesap yılından en az altı ay önce gelecek yıl içinde yapacağı işlerin programına ve masraflarına karşılık olmak üzere Başbakanlık bütçesinden ödenmesini talep ettiği tutarı Başbakana bildirir.*" hükmüne istinaden, Başbakanlıktan istenilen tutarın ayrıntılarını gösteren cetveldir, bütçe taslağı değildir.

Yine Kurum cevabında, Ajans Bütçesinin de Başbakanlık bütçesi içinde Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından onaylandığı iddia edilmektedir. Halbuki, Ajans 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa tabi olmadığından ve kendi kuruluş kanununda da hüküm bulunmadığından, Ajans bütçesi, Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulan ve Meclisin kanunlaştırdığı bütçeler arasında yer almamaktadır. Öte yandan, Başbakanlık tarafından Sayıştaya hesap dönemi başında verildiği ifade edilen bütçe ise, Ajansın olmayan bütçesi değil, Başbakanlığın merkezi yönetim bütçesi içerisinde yer alan kendi bütçesidir.

Bu itibarla, Ajansın 5523 sayılı Kanunda belirtilen Başbakan tarafından onaylanan bütçesini Sayıştaya sunması gerekir.

BULGU 2: Yasal Dayanağı Bulunmadığı Halde Taşra Teşkilatı Kurulması

5523 sayılı Kanunda yer almamasına rağmen taşra teşkilatı kurulduğu tespit edilmiştir.

Bakanlıklar ile kamu kuruluşlarının teşkilatlanma esaslarını düzenleyen 27.9.1984 tarihli ve 3046 sayılı Kanunun "*Bakanlık ilgili kuruluşları:*" başlıklı 11'inci maddesinde, ilgili kuruluşların özel kanun ile kurulan veya özel hukuki, mali ve idari statüye tabi kuruluşlar şeklinde düzenleneceği, bu kuruluşların ilgili olduğu bakanlığın bu Kanunun koyduğu usule göre belirleneceği; aynı Kanunun "*İlgili kuruluşlara ilişkin esaslar:*" başlıklı 19'uncu maddesinde de, ilgili kuruluşların görev, yetki ve sorumlulukları ile teşkilatlanmalarına ilişkin esasların bu kuruluşlarla ilgili özel kanunlarına göre düzenleneceği hüküm altına alınmıştır.

5523 sayılı Türkiye Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı Kurulması Hakkında Kanunun “*Amaç ve Kuruluş*” başlıklı 1’inci maddesinde, bu Kanunun amacının, ülkenin ekonomik kalkınmasında gereksinim duyulan yatırımların artırılması için Türkiye’de yatırım yapılmasını özendirmeye yönelik yatırım destek ve tanıtım stratejilerinin belirlenmesi ve uygulanması maksadıyla kurulan Türkiye Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansının görev, yetki ve teşkilâtını düzenlemek olduğu, bu Kanunun uygulanmasını sağlamak ve Kanunla kendisine verilen görevleri yerine getirmek üzere kamu tüzel kişiliğini haiz, idarî ve malî özerkliğe sahip ve Başbakanlıkla ilgili Türkiye Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansının kurulduğu ve Ajansın merkezinin Ankara olduğu belirtilmiştir.

Anılan 5523 sayılı Kanunun ilerleyen maddelerinde Ajansın görevleri sayıldıktan sonra, “*Teşkilât*” başlıklı 4’üncü maddesinde de, Ajansın teşkilâtının Danışma Kurulu, ana hizmet birimleri ile danışma ve yardımcı hizmet birimlerinden oluşacağı, aynı Kanunun 7’nci maddesinde ana hizmet birimleri, 8’inci maddesinde danışma ve yardımcı hizmet birimleri sayılarak görevleri tarif edilmiştir.

Bunların dışında, Ajansın taşra teşkilatı kurabileceğine ilişkin herhangi bir düzenleme yapılmamıştır. Yani Ajansa taşra teşkilatı kurma yetkisi ve izni verilmemiştir.

Bu hükümlere rağmen, Ajansın İstanbul’da bir birimi oluşturulmuştur. Burada Başkanlık ile iki ana hizmet birimi kurulmuş ve yeteri kadar istihdam sağlanarak taşra teşkilatlanması tamamlanmıştır.

Bu bağlamda, İstanbul’daki büro kiralama için 2017 yılında İstanbul Dünya Ticaret Merkezi Anonim Şirketi ile Türkiye İhracat Kredi Bankasına toplam 799.737,36 lira ödemede bulunulmuş ve Türkiye İhracat Kredi Bankasına 2018 yılına da 2.236.913,85 lira borç devredilmiştir. Başkanın İstanbul’da bulunması nedeniyle hem İstanbul’da hem de Ankara’da sekreteryaya oluşturulmuş ve başkanın İstanbul ve Ankara’da kullanması için iki adet Audi A6 araç kiralanmıştır. Şoför ve akaryakıt giderleri hariç olmak üzere her iki araç için aylık toplam (8.260X2=) 16.520 lira kira gideri ödenmektedir. Dolayısıyla Ajansın bu tasarrufu, mali tabloları doğrudan etkilemektedir.

Görülebileceği üzere, yasal dayanağı bulunmamasına rağmen, İstanbul’da taşra teşkilatı kurulmuş olup, yasal durum ile Ajansın fiili durumu arasında uyumsuzluk meydana getirilmiştir.

Ajansın teşkilat yapısına ilişkin olarak yasal durum ile fiili durum arasındaki sözü edilen uyumsuzluğun giderilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; 5523 sayılı Kanununun 1'inci maddesindeki, Ajansın kuruluş amacı belirtildikten sonra, ticari hayatın merkezinin İstanbul olduğu, Türkiye'de yatırım yapılmasını sağlamak bakımından İstanbul'un önemli olduğu, İstanbul'daki teşkilatın Başbakan oluru ile kurulduğu ve İstanbul'da ofis açılması işleminin 3046 sayılı Kanuna tabi bir niteliğinin bulunmadığı bildirilmiştir.

Sonuç olarak; 5523 sayılı Türkiye Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı Kurulması Hakkında Kanununun “*Amaç ve Kuruluş*” başlıklı 1'inci maddesinde, bu Kanunun uygulanmasını sağlamak ve Kanunla kendisine verilen görevleri yerine getirmek üzere **kamu tüzel kişiliğini haiz**, idarî ve malî özerkliğe sahip ve **BAŞBAKANLIKLA İLGİLİ** Türkiye Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansının kurulduğu ve Ajansın merkezinin Ankara olduğu açıkça belirtilmiştir. Bundan başka bir ilde de ofis kurabileceğine ilişkin bir hüküm bulunmamaktadır. Oysa İstanbul'da Başkanlık ile iki ana hizmet birimi kurulmuş ve yeteri kadar istihdam sağlanarak taşra teşkilatlanması sağlanmıştır.

Anılan 5523 sayılı Kanunda veya herhangi başka bir mevzuatta, Ajansın, Bakanlıklar ile kamu kuruluşlarının teşkilatlanma esaslarını düzenleyen 27.9.1984 tarihli ve 3046 sayılı Kanuna tabi olmadığına ilişkin bir hüküm bulunmamaktadır. Zaten, kamu tüzel kişiliğine haiz ve Başbakanlıkla ilgili olarak kurulan bir kamu kurumunun teşkilatlanmasının, sözü edilen 3046 sayılı Kanuna tabi olmadığını düşünmek veya bunu iddia etmek mümkün değildir.

Görüleceği üzere, yasal dayanağı bulunmamasına rağmen, İstanbul'da taşra teşkilatı kurulmuş olup, yasal durum ile Ajansın fiili durumu arasında uyumsuzluğun giderilmesi gerekmektedir.

BULGU 3: Gerekli Prosedürlere Uyulmadan Yurt Dışı Teşkilatı Oluşturulması

189 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Yurtdışı Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede belirtilen usullere uyulmadan dış temsilcilik niteliği taşımayan geçici yurt dışı teşkilatı oluşturulduğu tespit edilmiştir.

Bakanlıklar ile kamu kuruluşlarının teşkilatlanma esaslarını düzenleyen 27.9.1984 tarihli ve 3046 sayılı Kanununun “*İlgili kuruluşlara ilişkin esaslar:*” başlıklı 19'uncu maddesinde, ilgili kuruluşların görev, yetki ve sorumlulukları ile teşkilatlanmalarına ilişkin

esasların bu kuruluşlarla ilgili özel kanunlarına göre düzenleneceği; adı geçen Kanunun “*Yurt dışı teşkilatına ilişkin esaslar:*” başlıklı 18’inci maddesinde ise, yurt dışı teşkilatının, Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Yurt Dışı Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede belirtilen esas ve usullere uygun olarak kurulacağı hüküm altına alınmıştır.

5523 sayılı Türkiye Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı Kurulması Hakkında Kanunun “*Teşkilât*” başlıklı 4’üncü maddesinde, Ajansın teşkilâtının Danışma Kurulu, ana hizmet birimleri ile danışma ve yardımcı hizmet birimlerinden oluşacağı, aynı Kanunun 7’nci maddesinde ana hizmet birimleri, 8’inci maddesinde danışma ve yardımcı hizmet birimleri sayılarak görevleri tarif edilmiştir.

Bunların dışında, Ajansın yurt dışı teşkilat kurabileceğine ilişkin herhangi bir düzenleme yapılmamıştır.

Öte yandan, Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Yurtdışı Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin “*Geçici yurtdışı teşkilatı kurulmasında usul:*” başlıklı 5’inci maddesinde, dış temsilcilik niteliği taşımayan geçici yurt dışı teşkilatın ortak kararname ile kurulacağı, geçici yurt dışı teşkilatın, görev veya hizmet süresi bitince kaldırılacağı, geçici yurt dışı teşkilatın görev veya hizmet sürelerinin uzatılmasının birinci fıkrada belirtilen usule tabi olduğu tespit edilmiştir.

Anılan Kanun Hükmünde Kararnamenin “*Kararnamelerde yer alacak hususlar:*” başlıklı 6’ncı maddesinde ise, bir yurt dışı teşkilatı kurulurken, bu teşkilatın 2’nci maddede gösterilen tanımlar bakımından niteliğinin, kurulacağı yerin, görevlerinin, yer itibarıyla görev alanının, bağlı veya ilgili olacağı misyonun, konsolosluk şefliğinin ve geçici olanların süresinin, ilgili Bakanlar Kurulu kararında veya ortak kararnamede belirtileceği hükmüne yer verilmiştir.

Ancak, herhangi bir kararname düzenlenmeden, yani adı geçen Kanun Hükmünde Kararnamede belirtilen hususlar yerine getirilmeden, Ajans adına çeşitli ülkelerde bürolar kiralanmış, 5523 sayılı Kanunun 10’uncu maddesinin 8’inci fıkrasındaki “*Ajansın, özel bilgi ve uzmanlık gerektiren geçici mahiyetteki işlerinde vekâlet, istisna veya hizmet akdi ile yerli ve yabancı danışman ve uzmanlar istihdam edilebilir.*” hükmüne istinaden danışmanlarla sözleşmeler akdedilerek belirli ülkelerde dış temsilcilik niteliği taşımayan geçici yurt dışı teşkilat oluşturulmuştur.

Bu kapsamda, kiralanın yurt dışı bürolar için 2017 yılında toplam 344.249,43 lira ödemede bulunulmuştur.

Görüleceği üzere, yasal prosedürler tamamlanmadan geçici yurt dışı teşkilatlar oluşturulmuş olup, yasal durum ile fiili durum arasında uyumsuzluk meydana getirilmiştir.

Ajansın teşkilat yapısına ilişkin olarak yasal durum ile fiili durum arasındaki sözü edilen uyumsuzluğun giderilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; 5523 sayılı Kanunun maddelerinde yer alan, Ajansın uluslararası düzeyde yatırımcılara yönelik bilgilendirme, tanıtma, yönlendirme hizmetlerini sağlamak görevinden bahsedilmiş; bu kapsamda dünyanın çeşitli ülkelerinde danışman görevlendirildiği ve bu görevlendirmelerin mevzuata uygun olduğu belirtilmiş; bu danışmanların yabancı yatırımcılarla toplantı yapacağı durumlarda kullanılmak üzere ofis kiralama hizmeti veren şirketler vasıtasıyla ofisler kiralandığı, Ajansın temin ettiği bu ofislerin sadece toplantının yapılacağı sırada kullanıldığı, bu işlemin ise yurt dışı teşkilat şeklinde anlaşılamayacağı ve danışmanların yaptıkları görevi ispatlamaları açısından kendilerine kimlik kartı verildiği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak; 5523 sayılı Türkiye Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı Kurulması Hakkında Kanunun “*Amaç ve Kuruluş*” başlıklı 1’inci maddesinde, bu Kanunun uygulanmasını sağlamak ve Kanunla kendisine verilen görevleri yerine getirmek üzere **kamu tüzel kişiliğini haiz**, idarî ve malî özerkliğe sahip ve **BAŞBAKANLIKLA İLGİLİ** Türkiye Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansının kurulduğu ve Ajansın merkezinin Ankara olduğu açıkça belirtilmiştir. Bundan başka yurt dışında ofis kurabileceğine ilişkin bir hüküm bulunmamaktadır. Oysa çeşitli ülkelerde ofisler kiralanmak ve Ajans adına tam yetkili danışman görevlendirilmek suretiyle, Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Yurtdışı Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin “*Geçici yurtdışı teşkilatı kurulmasında usul*” başlıklı 5’inci maddesinde yer alan dış temsilcilik niteliği taşımayan geçici yurt dışı teşkilat oluşturulması işlemi gerçekteştirilmiştir.

Anılan 5523 sayılı Kanunda veya herhangi başka bir mevzuatta, Ajansın, Bakanlıklar ile kamu kuruluşlarının teşkilatlanma esaslarını düzenleyen 27.9.1984 tarihli ve 3046 sayılı Kanuna ve 189 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Yurtdışı Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye tabi olmadığına ilişkin bir hüküm bulunmamaktadır. Zaten, kamu tüzel kişiliğine haiz ve Başbakanlıkla ilgili olarak kurulan bir kamu kurumunun

teşkilatlanmasının, sözü edilen 3046 sayılı Kanun ile 189 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye tabi olmadığını düşünmek veya bunu iddia etmek mümkün değildir.

Görüleceği üzere, yasal prosedürler tamamlanmadan geçici yurt dışı teşkilatlar oluşturulmuş olup, yasal durum ile fiili durum arasındaki uyumsuzluğun giderilmesi gerekmektedir.

BULGU 4: Kanunda Belirtilen Personel Sayısının Aşılması

Hizmet alımı yoluyla Kanunda belirtilen personel sayısının aşıldığı tespit edilmiştir.

5523 sayılı Türkiye Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı Kurulması Hakkında Kanunun 10'uncu maddesinde, Ajans hizmetlerinin, toplam sayısı 60'ı geçmemek üzere, iş mevzuatı hükümlerine göre istihdam edilen uzman personel ve destek personeli eliyle yürütüleceği; sekreterlik, halkla ilişkiler, arşiv, idarî, malî ve personelle ilgili işlemler gibi işleri yürütecek olan destek personelinin sayısının, Ajans toplam personel sayısının yüzde yirmisini geçemeyeceği hükmü yer almaktadır.

Ajansta belirsiz süreli iş sözleşmesiyle toplam 40 personel çalışmaktadır.

Ancak, Ajansın merkezinde ve İstanbul ofisinde proje danışmanlık hizmeti, araştırma etüt ve proje hizmetleri, santral haberleşme ve veri hazırlama hizmetleri, muhasebe hizmetleri, web portal ve iletişim hizmetleri, teknik hizmetler, temizlik hizmetleri ve ulaşım hizmetlerinin yerine getirilmesi işlerinin 36 ay süreyle yaptırılması için gerçekleştirilen ihale sonucu imzalanan sözleşme ile 72 kişi daha istihdam edilmiş, sonra bu ihale kapsamında çalıştırılan kişi sayısı 87'ye kadar yükselmiştir.

Dolayısıyla Ajansın 5523 sayılı Kanunla belirlenen hizmetleri 40 belirsiz süreli iş sözleşmesiyle çalışan personelin yanı sıra hizmet alımı yoluyla istihdam edilen 87 kişinin de eklenmesiyle toplam 127 kişiyle yapılmaktadır. Bunlara yine hizmet alımı yoluyla temin edilen yaklaşık 16 güvenlik görevlisi ile İstanbul ofisi için çalıştırılan 3 temizlik görevlisi de ilave edildiğinde toplam sayı 146 olmaktadır.

Her ne kadar, hizmet alımı yoluyla çalıştırılanların Ajansın personeli olmadığı (sözleşme madde 6.1.b), Ajans personelinin belirsiz süreli iş sözleşmesiyle çalışan 40 kişi olduğu iddia edilebilirse de, hizmet alımı sözleşmesi eki teknik şartname incelendiğinde, hizmetin idarede görevlendirilmek üzere 36 ay süreli olarak 72 çalışan ile yerine getirileceği, sözleşme süresince ihtiyaç durumuna göre tabloda belirtilen hizmetler için çalışan sayılarının

idare tarafından artırılıp azaltılabileceği (teknik şartname madde 3.1.), Ajans Başkanı veya ilgili daire başkanının onayıyla Ajansın öngördüğü çalışanlara ulaşım, yemek, seyahat, konaklama, kıyafet, iletişim ve grup sağlık sigortası imkânının sağlanacağı (sözleşme madde 17.5.), çalışanın yurt içinde veya dışında görevlendirilmesi halinde konaklama, ulaşım, yemek vb. giderlerinin belge karşılığında Ajans tarafından ödeneceği (sözleşme madde 6.2.c.) anlaşılmaktadır.

Öte yandan, isteklilere verilen ihale evrakları arasında yer alan birim fiyat teklif mektubu örneğinde, her pozisyonda çalıştırılacaklar için ödenecek net ücretler Ajans tarafından belirlenmiştir. Bu net ücretlere ilave edilecek vergi, sigorta ve benzeri giderler ile yüklenici kârını da içeren birim fiyat tekliflerinin istekliler tarafından hesaplanarak toplam tekliflerini oluşturmaları istenmiş ve fiilen de toplam teklif tutarları bu şekilde belirlenmiştir. Benzer şekilde güvenlik hizmeti alımı ihalesine ait teknik şartnamede de çalıştırılanlara ödenecek net ücretler Ajans tarafından belirlenmiştir.

Diğer taraftan, hizmet alımı kapsamında çalıştırılan personele ödenecek net ücret ve çalıştırılacakları pozisyonlar Ajans Başkanı tarafından verilen olurlarla belirlenmiştir. Örneğin, hizmet alımı kapsamındaki personelin net aylıkları ihale teklifinde 1.1.2015 tarihi itibarıyla belirlenmiş olmasına rağmen, 2015 Haziran aylıkları yeni bir Başkanlık talimatıyla her personel için yeniden belirlenmiştir. Başkanlık oluruyla 1.1.2016 itibarıyla %6 oranında her bir personel için aylıklar yeniden belirlenmiş, bunun yanı sıra bazı personelin aylıkları 1.4.2016 tarihinden geçerli olmak üzere Başkanlık talimatıyla tekrar belirlenmiştir. Son olarak 1.1.2017 tarihinden itibaren söz konusu personelin her birinin aylıkları çalışacakları unvan da belirtmek suretiyle tespit edildikten sonra, 1.4.2017 itibarıyla bazı personelin aylıklarına Başkanlık talimatıyla %20 oranında yeniden zam yapılmıştır.

Aynı şekilde, Ajans personelinin yanı sıra, hizmet alımı kapsamında çalıştırılan bir personel Türkiye’de aldığı maaşının yanında ulaşım, konaklama, iaşe, toplantı ve benzeri giderleri karşılanmak üzere 2 yıllığına Güney Kore’de görevlendirilmiştir.

Bu kapsamdaki personele de Ajans kimlik kartı verilmiştir.

Yani, söz konusu personel hakkında Ajansın belirsiz süreli çalışanları gibi tasarrufta bulunulmuştur.

Bütün bunların yanı sıra, Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 8. Hukuk Dairesinin E.2017/47, K.2017/63 sayılı kararında, Ajansın kuruluş kanunu olan 5523 sayılı Kanunun

göreve ve personel çalıştırmaya ilişkin maddelerinden bahsettikten sonra, davacı işçinin Kanununun 11'inci maddesi kapsamında Ajans'ta çalıştığı, davacının çalıştığı şirketin davalı Ajansın işini yaptırmak üzere işçi temin ettiği, davalı Ajansın kuruluş Kanununun 3'üncü maddesinde düzenlenen görevlerini yerine getirmek üzere farklı alt işverenler vasıtasıyla temin ettiği kişileri çalıştırdığı, davacının hizmet sağlayan yüklenici şirketten önceki alt işverenler nezdinde de yine Ajans'ta çalıştığı ve şirketlere yaptırılan işin Ajansın asıl işi olduğu, asıl işin bir bölümünün alt işverene verilebilmesi için 4857 sayılı Kanununun 2'nci maddesinde "*işletmenin ve işin gereği*" ile "*teknolojik nedenlerle uzmanlık gerektiren bir işin varlığı*" koşullarının bir arada bulunması gerektiği, davacının yaptığı işin ihale ile iş verilen şirketin uzmanlık alanına giren bir iş olmadığı gerekçeleriyle davacı taşeron işçinin Ajansın çalışanı olarak kabulü gerektiği sonucuna varmıştır. Dolayısıyla yüklenici şirketle yapılan sözleşmenin dışında, çalışanın hak kazandığını belirttiği ödemenin yapılmasına karar vermiştir. Hizmet alımı kapsamında çalışan diğer kişiler hakkında da buna benzer kararlar mevcuttur. Görüleceği üzere, hizmet alımı kapsamında çalıştırılanları da mahkemeler Ajans çalışanı sayarak hizmet alımı sözleşmesinde belirtilen ödemelerin dışında da Ajans çalışanlarının hak ettiği ödemelerin yapılmasını kararlaştırmıştır.

Sonuç itibarıyla, Ajans hizmet alımı yoluyla, 5523 sayılı Kanununun 10'uncu maddesiyle getirilen toplam istihdam sayısını aşmış bulunmaktadır. Yani anılan Kanunun hükmü gereği olarak 60 kişiyle yapılması gereken Ajans hizmetleri toplam 146 kişiyle yapılır hale gelmiştir.

Kamu idaresi cevabında; 5523 sayılı Kanunun teşkilat, sözleşme ile iş yaptırma ve tabi olunmayan mevzuatla ilgili hükümleriyle yerli ve yabancı uzman istihdamına ilişkin yönetmelik hükümlerine yer verilmiş, çalıştırılan personelin mezkûr mevzuat kapsamında ve bu mevzuata uygun olarak, başta 5523 sayılı Kanun olmak üzere yine bu mevzuatta belirlenen sınırlar aşılmamak suretiyle çalıştırılmakta olduğu, Ajans yönetiminin, Ajans Kanunu ve buna bağlı olarak çıkarılan yönetmelikler çerçevesinde yine Ajans Kanununda belirtilen görevleri yerine getirmek amacıyla, yurt içinde ve yurt dışında hizmetin gereği olarak sözleşmeli ya da hizmet alımı yolu ile geçicilik ilkesi kapsamında personel çalıştırma yoluna gittiği, ülkemizde tüm kamu idarelerinde Maliye Bakanlığının belirlemiş olduğu kadrolar haricinde, idarelerin iş ve işlemlerini daha verimli yürütülebilmesi veya ihtiyacın hasıl olması sebebiyle kadrolarındaki sayılara bakmaksızın dışarıdan hizmet alım yoluyla personel çalıştırma yoluna gittiği, yakın zamanda Hükümetin kamu idarelerinde bu sorunun çözümü için 375 sayılı

Kanun Hükümünde Kararname ile genel bir çözüm geliştirdiği, Ajansın, Kuruluş Kanunu gereği 5018 sayılı Kanun ile 4734 sayılı Kanuna tabi olmaması ve yine 5523 sayılı Kanun hükmünce idari ve mali özerkliğe sahip olunması sebebiyle Ajansın kamuoyunda taşeron meselesi olarak bilinen toplumsal konuyu düzenleyen 375 sayılı Kanun Hükümünde Kararname dışında tutularak, kapsam dışı bırakıldığı, hukuk normları çerçevesinde Ajansın Kanunda belirtilen kadro sayısını aşmasının söz konusu olmadığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak; Bulgu metninde tafsilatlı olarak belirtildiği üzere, Ajans hizmet alımı suretiyle 5523 sayılı Kanunda belirtilen personel sayısını aşmıştır. Sözleşme ile personel çalıştırılmasının, kurum cevabında belirtilen yerli ve yabancı uzman istihdamıyla ilgisi bulunmamaktadır.

Öte yandan, kurum cevabında "*ülkemizde tüm kamu idarelerinde Maliye Bakanlığının belirlemiş olduğu kadrolar haricinde, idarelerin iş ve işlemlerini daha verimli yürütülebilmesi veya ihtiyacın hasıl olması sebebiyle kadrolarındaki sayılara bakmaksızın dışarıdan hizmet alım yoluyla personel çalıştırma yoluna gittiği*" iddia edilmişse de, bilindiği üzere kamu idarelerinin kadroları Maliye Bakanlığınca belirlenmemekte, bilakis 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükümünde Kararname ile tespit edilmektedir. Diğer taraftan, düzenleyici ve denetleyici kurumlar hariç olmak üzere, kamu kurumları hizmet alımı suretiyle personel çalıştırabilmesi için Maliye Bakanlığından çalıştıracakları personelin sayısı ve pozisyonu hususunda vize almaktaydılar. Yani cevapta verilen bilgi doğru değildir.

Belirtildiği üzere Ajans, 375 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamedeki hizmet alımı suretiyle çalıştırılan personelin kadroya geçirilmesi düzenlenmesinin kapsamı dışında tutulmuştur. Yani halen Ajans, 5523 sayılı Kanunda belirtilen personel sayısının üzerindeki personelle çalışmaya devam etmektedir.

BULGU 5: Ajans Muhasebe Sistemine İlişkin Sorunlar Bulunması

Ajans muhasebesinin analize uygun olmadığı ve bunun denetimde çeşitli zorluklara yol açtığı tespit edilmiştir.

Ajansın muhasebesi Türkiye Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre tutulması gerekmektedir. Anılan Yönetmeliğin metin kısımları Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ile Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğindeki anlayış esas alınarak, hesap planı ise Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 44'üncü maddesindeki ana hesap grupları, hesap grupları ve hesaplar itibarıyla belirlenmiş çerçeve

hesap planı da dikkate alınarak düzenlenmiştir. Bu yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde de Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerinin uygulanacağı hususu da belirtilmiştir. Ancak uygulamada muhasebenin daha çok tek düzen hesap planı mantığıyla tutulduğu anlaşılmaktadır. Yevmiye kayıtları bir muhasebe programı marifetiyle yapılmakta ve istenilen mali tablolar da yine aynı program tarafından üretilmektedir.

Öncelikle Ajans borcunun fatura tarihi itibarıyla tahakkuk ettiği düşüncesinden hareketle, Ajansa gelen faturaların, yevmiye kayıtlarına fatura tarihi itibarıyla alındığı gözlenmiştir. Bu durum ise, Ajansın geçmiş tarihlere yevmiye kaydı yapması sonucunu doğurmuştur. Yani mevcut günün bazen 10-15 gün öncesinde, bazen de belki bir ay öncesinde düzenlenmiş bir fatura geldiğinde, faturanın üzerindeki tarihe bakılıp o tarihteki yevmiye kaydına alınması durumu söz konusu olmaktadır. Bu durumda, ya eski tarihli bir yevmiye kaydı açılmasını ya da daha sık başvuru olan bir yol olarak faturanın düzenlendiği tarihteki bir yevmiye kaydının içine ilave kayıtlar yapılmasını gerektirmektedir. Oysa, geçmiş tarihe yönelik yevmiye kaydı yapılması veya önceki yevmiye kayıtlarının değiştirilmesi mümkün değildir. Muhasebe programının buna izin vermemesi gerekir. Muhasebe sisteminde geriye dönük yevmiye kaydı yapılması veya eski tarihli yevmiye kayıtlarının değiştirilebiliyor veya silinebiliyor olması, bu muhasebe kayıtlarına duyulan güveni ortadan kaldırır. Bilindiği üzere, yevmiye kayıtlarında bir hata yapılmış bile olsa, onların silinmesi veya değiştirilmesi yerine söz konusu hatanın yeni bir yevmiye kaydı ile düzeltilmesi gerekir. Nitekim Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 556'ncı maddesinde, yevmiye kayıtlarında meydana gelebilecek her türlü yanlışlığın ancak muhasebe kaydıyla düzeltileceği hüküm altına alınmıştır.

Bunun sonucu olarak, Ajansın yevmiye kayıtları birden çok konuyu içeren tabiri caizse torba yevmiye kayıtları haline gelmektedir. Oysa beklenen, her yevmiye kaydının sadece bir konunun kayıtlarını havi olması, bu kayıta da yevmiye kaydının açıklamasına yer verilmesidir. Tabii olarak birden fazla konuyu içeren yevmiye kayıtlarında açıklamaya yer verilmesi mümkün olmamaktadır. Örneğin 340 numaralı yevmiye kaydı bir yurt dışı danışmanın seyahat giderlerinin, kargo şirketi tarafından düzenlenen üç adet faturanın, elektrik sistemi ve data sistemi giderlerinin, başkana ait bir seyahat giderinin, iki ayrı temizlik giderinin ve bir yurt dışı şirkete ödenecek reklam giderinin tahakkuk kaydından oluşmaktadır. Benzer şekilde, 341 numaralı yevmiye kaydı ise dokuz ayrı konuyu ilgilendiren ödemelerin kayıtlarından ibarettir. Bunun yanı sıra, tahakkuk kaydı yapılırken farklı şirketlerin veya farklı konuların faturaları aynı yevmiye kaydı içinde yer almakta, ödemeleri yapılırken aynı şirketin

farklı yevmiyelerle kaydı yapılan faturaları bir araya getirilerek yevmiye kayıtları tutulmaktadır. Ayrıca tahakkuk kaydı yapılırken faturalar veya kasa fişleri tek tek kaydedilirken, ödeme yevmiye kayıtlarında bir şirketin birden farklı yevmiyede tahakkuku yapılan faturaları tek bir toplam tutarla kaydedilmektedir. Böylece ödeme itibarıyla faturalar tek tek kontrol edilememekte, ödeme yevmiye kayıtları üzerinden, tahakkuku yapılan fatura ve kasa fişlerinin hangilerinin ne zaman ödendiğinin, ödenmeyenlerin bulunup bulunmadığının kontrolünü yapmak imkânsız hale gelmektedir.

Öte yandan, kullanılan muhasebe programından yevmiye kayıtlarının excel veya access sayfası çıktıları alınamamaktadır.

Hem yevmiyelerin birden fazla konuyu kapsayacak şekilde kaydedilmesi hem de muhasebe programından yevmiye kayıtlarının excel sayfası olarak alınamaması nedeniyle yevmiye kayıtları üzerinde sınıflandırma, süzme, karşılıklı çalışan hesapların birlikte kontrolü gibi analitik inceleme yapılamamaktadır.

Diğer taraftan, dijital yevmiye kayıtları ile bunların dayanakları olan faturalar ile kasa fişlerini eşleştirme gücü bulunmamaktadır. Şöyle ki, yevmiyelerin kanıtlayıcı belgeleri yevmiye sırasına göre düzenlenmemekte; bankadan yapılan ödemeler, İstanbul ve Ankara kasalardan yapılan ödemeler, personel iş avansları karşılığında yapılan ödemeler, Ajansa beş kişide bulunan kredi kartlarıyla yapılan ödemelere ait fatura ve kasa fişleri ile diğer kanıtlayıcı belgeler ayrı ayrı klasörlerde saklanmakta ve bu belgelerin üzerinde hangi yevmiye kaydının kanıtlayıcı belgeleri olduklarına ilişkin herhangi bir kayıt bulunmamaktadır. Elbette söz konusu yevmiye kayıtlarını tutanlar için yevmiye kayıtlarının kanıtlarına ulaşmak çok fazla zorluk oluşturmaz. Ancak bu kayıt ve evraklarla ilk defa karşılaşanlar için gerçekten yevmiye kaydının kanıtlayıcı belgesine ulaşmak veya kanıtlayıcı belgeden yevmiye kayıtlarını bulmak oldukça zor bir durumdur. Şu haliyle Ajansın muhasebesi, Muhasebe Yönetmeliğinin 6'ncı maddesinde tarif edilen usule göre tutulmamakta ve denetimi konusunda ciddi zorluklar bulunmaktadır.

Yevmiye kayıtlarının torba yevmiye şeklinde değil sadece bir konuyu içerecek şekilde tutulması, muhasebede kullanılan hesapların alt kodlamalarının daha açık, sistematik ve konular itibarıyla yapılması, her yevmiye kaydına bir açıklama yazılması, kanıtlayıcı belgelerin yevmiye sırasına göre dizilmesi ve üzerlerine hangi yevmiyeye ait olduklarının belirtilmesinin yanı sıra dijital yevmiye kayıtlarının excel sayfası olarak alınması durumunda, Ajansın denetimindeki zorlukların büyük bir bölümü ortadan kalkacaktır.

Bütün bunların yanı sıra, muhasebe kayıtlarının iyi performans gösteren yönleri de vardır. Örneğin ödeme yapılan şirketler veya kişiler itibarıyla kodlama yapılmaktadır. Ajans yönetimi için gereken tüm bilgiler bu kodlama sayesinde temin edilebilmekte ve hemen her hesap kodu için muavin defterler oluşturulabilmektedir. Muavin defterler sayesinde cari hesaplar oluşturulabilmekte, muhasebe kaydını tutanlar bu yolla hesaplarla ilgili bütün detayları kontrol edebilmektedir. Muavin defterlerin istenilen hepsi denetime sunulmuş, muhasebe servisinin kişisel gayretleri ile yevmiye kayıtları manuel olarak excel sayfası haline dönüştürülmüş ve istenilen izahlar yapılmıştır. Ancak muhasebe kayıtlarını tutanların yardımı olmadan, teslim edilen hesap üzerinde denetçinin kendi inceleme yöntemiyle ve kendi tecrübelerine dayanarak çalışma yapması oldukça zordur.

Oysa, Muhasebe Yönetmeliğinin “*Amaç*” başlıklı 1’inci maddesinde, amacın Ajansın **hesap ve kayıt düzeninde saydamlık, hesap verilebilirlik ve tekdüzenin sağlanması**, işlemlerin kayıt dışında kalmasının önlenmesi, faaliyetlerin gerçek mahiyetlerine uygun olarak sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi, yönetimin ve **diğer ilgili kişilerin bilgi ihtiyaçlarını karşılayacak ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak şekilde hazırlanması** olduğu belirtilmiştir. Ajansın muhasebe işlemleri bu haliyle söz konusu amacı gerçekleştirmekten uzaktır.

Diğer taraftan, Ajansa gelen faturaların tahakkuk kaydı ve takibi amacıyla Muhasebe Yönetmeliğindeki hesap planında yer almayan 320 Satıcılar Hesabı kullanılmaktadır. Elbette Muhasebe Yönetmeliğinin 8’inci maddesinin ikinci fıkrasındaki “*İhtiyaç duyulduğunda hesap planında belirlenen hesaplar dışında yeni hesaplar açmaya, Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Ajans yetkilidir.*” hükmüne istinaden hesap planında bulunmayan hesapların açılarak muhasebe kayıtlarında kullanılması mümkündür. Ancak, anılan hesap için söz konusu uygun görüş alınmamış ve hesap, açılmadan kullanılmıştır.

Kamu idaresi cevabında; *"5523 sayılı Kanun ile kurulan Türkiye Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı, Bütçe, Muhasebe Mali iş ve işlemlerini, Ajans Kuruluş Kanunu olan 5523 Sayılı Kanunun 14’üncü maddesinde yer alan “Bu Kanunun uygulanmasında 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümleri uygulanmaz ”ve yine aynı kanunun 13’üncü maddesinde yer alan “Bu kanunun uygulanmasına ilişkin usul ve esasları gösteren yönetmelikler, altı ay içinde ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak Ajans tarafından hazırlanır ve yürürlüğe konulur” hükümleri gereğince 25 Ocak 2007 tarih ve 26414 sayılı*

Resmi Gazetede yayımlanan Türkiye Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde yerine getirmektedir.

Bu nedenle Ajans 5018 sayılı Kanun kapsamı dışında bulunduğu ve yukarıda belirtilen Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde Tek Düzen Muhasebe sistemi kullanmakta ve Dönemsellik ilkesine uymaktadır. 10 yılı aşkın bir süredir Sayıştay Denetimine tabi tutulan Ajans, her Denetim Döneminde, Sayın Denetçilerin sözlü tavsiyeleri de dikkate alınarak Muhasebe sistemini açık, şeffaf ve hesap verilebilirlik ilkelerinden kesinlikle sapmadan yerine getirmektedir. Denetçiler tarafından istenilen tüm belgeler eksiksiz kendilerine teslim edilmektedir. İşbu cevaplarımıza konu 2017 yılı Denetime ilişkin olarak da tüm bilgi ve belgeler Sayın Denetçilere teslim edilmiştir.

Ajansımız muhasebe sistemi Türkiye Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı Muhasebe yönetmeliği, Genel Yönetim Muhasebe yönetmeliği ve Merkezi Yönetim Muhasebe yönetmeliklerindeki anlayış ve esaslar dikkate alınarak muhasebe kayıtları ve raporlamalar yapmıştır.

Faturaların yevmiye kaydı fatura tarihi itibarıyla yapılmaktadır. Ödemeler ise bütçe durumuna göre kayıt tarihinden daha sonraki bir tarihte yapılabilmektedir. Bu durum faturaların geriye dönük kaydının yapıldığı anlamına gelmemektedir. Fatura kuruma ulaşım kaydı yapıldıktan sonra ilgili onay süreçleri tamamlanır ve ödemesi yapılabilir. Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği 2.bölüm 5.maddenin b fıkrasında dönemsellik kavramı açıklanmış olup buna göre kamu idarelerinin belirli dönemlerde raporlanır ve her dönemin faaliyet sonuçları diğer dönemlerden bağımsız olarak saklanır maddesi gereğince faturalarımız kayıt altına alınmakta ve raporlarımız bu madde dikkate alınarak hazırlanmaktadır. Buna istinaden her üçer aylık dönemlerde Muhasebat Genel Müdürlüğüne ilgili dönemi kapsayan hesaplarımızın girişi yapılmaktadır.

Diğer bir husus, KDV kanunu yönünden KDV tevkifatına tabi olduğumuzdan ilgili ayı takip eden ayın 24'üne kadar KDV beyannamesi verme zorunluluğu vardır. Hizmet karşılığı fatura kesen firmaların yapmış olduğu beyan ile bizim vermiş olduğumuz beyannamelerin aynı dönemleri kapsıyor olması gerekir. Bu nedenle faturalar, ilgili ay yevmiyesine kaydedilmektedir.

Yevmiye kayıtlarımıza geriye dönük kayıt yapılmamaktadır. Bir hata söz konusu olduğunda hatanın yeni bir yevmiye kaydıyla düzeltilmesi yapılmaktadır.

1 Mayıs 2018 itibariyle her fatura için ayrı bir yevmiye kaydı açılmış, yevmiyeye açıklama kaydı eklenmiş olup ödemeler yapılırken de her fatura ödemesi için ayrı bir yevmiye kaydı tutulmaya başlanmıştır.

Kullanmış olduğumuz muhasebe programında resmi defter ve rapor dökümleri Excel formatında dijital olarak alınabilmektedir.

Ajansımızın kuruluşundan itibaren Sayıştay denetimi sürecinde daha önceki Sayıştay denetçileri tarafından tarafımıza yapılan tavsiye ve öneriler kapsamında dosya düzeni, kişilerin bilgi ihtiyacını karşılayacak ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak şekilde hazırlanmıştır. Ayrıca Sayın denetçi tarafından 2017 Yılı Düzenlilik Denetim Raporunun 13. Sayfasının 2. Paragrafında belirtildiği üzere muhasebe biriminden istenilen belge ve bilgilerinin denetime sunulduğu ve muhasebe biriminin iyi bir performans gösterdiği ifade edilmiştir.

Ajans faaliyetlerine istinaden firmalardan alınan hizmetlere ilişkin borç/alacak cari hesap kayıtlarının yapılmasında 2012 yılı ve öncesi 329 nolu diğer Çeşitli borçlar hesabı kullanılmaktaydı. 2012 yılı Sayıştay Denetimi raporuna istinaden konusu belli olan borçların ilgili hesaplarda takibinin yapılması istenmiştir.

Sonuç olarak 5523 Sayılı Kanun başta olmak üzere Ajans olarak tabi olunan mevzuata uygun olarak gerçekleştirilen işlemlerin ortada hukuka aykırı işlem varmışçasına bulgu olarak yansıtılması Sayıştay Mevzuatı ve Denetimin temel ilkeleri başta olmak üzere usul ve yasaya uyarlı olmamıştır." denilmiştir.

Sonuç olarak; Kurum cevabında, "*Faturaların yevmiye kaydı fatura tarihi itibariyle yapılmaktadır.*", "*Bu durum faturaların geriye dönük kaydının yapıldığı anlamına gelmemektedir.*" şeklinde ifadeler bulunmaktadır. Bu iki ifade birbiriyle çelişmektedir. Zira, sözgelimi nisan ayı içerisindeyken, düzenlenme tarihi şubat veya mart ayının bir günü olan fatura geldiğinde, Ajans cevabında belirtildiği gibi, "*Faturaların yevmiye kaydı fatura tarihi itibariyle*" yapılmakta ise, geriye dönük yevmiye yapılmaması mümkün müdür?

Öte yandan, Kurum cevabındaki "Diğer bir husus, KDV kanunu yönünden KDV tevkiyatına tabi olduğumuzdan ilgili ayı takip eden ayın 24'üne kadar KDV beyannamesi verme zorunluluğu vardır. Hizmet karşılığı fatura kesen firmaların yapmış olduğu beyan ile bizim vermiş olduğumuz beyannamelerin aynı dönemleri kapsıyor olması gerekir. Bu nedenle

faturalar, ilgili ay yevmiyesine kaydedilmektedir." ifadesiyle, Ajans kendisi faturaların düzenlenme tarihlerindeki yevmiyelere kaydedildiğinin sebebini izah etmiştir.

Yine Kurum cevabında, Ajansın muhasebe yönetmeliğinde ve dolayısıyla hesap planlarında bulunmayan 320 numaralı Satıcılar Hesabının kullanılmasının, Sayıştay denetim raporuna istinaden gerçekleştirildiği ima edilmiştir. Sayıştay denetim raporunda anılan hesabın kullanılması gerektiğinin belirtilmiş olması, 320 numaralı Satıcılar Hesabının mevzuatta öngörülen usulün dışında yönetmeliğe ve hesap planına alınmadan kullanılacağı anlamına gelmemektedir.

Ajans Muhasebe Yönetmeliğinin "Amaç" başlıklı 1'inci maddesinde yer aldığı üzere, Ajansın hesap ve kayıt düzeninde saydamlık ile hesap verilebilirliğinin sağlanması bakımından, Ajans muhasebe kayıtlarının tutulmasında bulgu metninde belirtilen hususlara titizlikle riayet edilmesi gerekir.

BULGU 6: 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabının Kullanılmaması

Türkiye Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı Muhasebe Yönetmeliği hükümleri uyarınca tutulması gereken 150 ilk madde ve malzeme hesabının kullanılmadığı tespit edilmiştir.

Türkiye Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı Muhasebe Yönetmeliğinin 14'üncü maddesinin 2'nci fıkrasının (a) bendinde, 150 ilk madde ve malzeme hesabının, Ajansın faaliyetlerinde kullanılmak üzere edinilen tüketim mal ve malzemesi ile diğer malzemelerin izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Oysa, Ajans'ta tüketim mal ve malzemesi satın alınarak kullanıldığı halde, 150-ilk madde ve malzeme hesabı kullanılmamakta, alınan tüketim mal ve malzemeleri doğrudan giderleştirilmektedir. Ajansın faaliyetlerinde kullanılmak üzere edinilen tüketim mal ve malzemesi ile diğer malzemelerin 150 ilk madde ve malzeme hesabına kaydedilmesi, bu suretle de Ajansın mal hesabının da verilmesinin sağlanması gerekir.

Kamu idaresi cevabında; Ajansın faaliyetlerinde kullanılmak üzere edinilen tüketim mal ve malzemesi ile diğer malzemelerin 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabında kaydedilmesi işleminin 1.5.2018 tarihi itibarıyla başlanıldığı bildirilmiştir.

Sonuç olarak; Tüketim mal ve malzemesi ile diğer malzemelerin 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabına kaydedilmesi işleminin 1.5.2018 tarihi itibarıyla başlanıldığından, 2017 yılı için bulgu metninde belirtilen hususlar geçerliliğini korumaktadır.

BULGU 7: Belirli Tutarın Altındaki Demirbaşların 255 Demirbaşlar Hesabına Kaydedilmemesi

Türkiye Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı Muhasebe Yönetmeliği hükümleri uyarınca her türlü demirbaşın, 255 Demirbaşlar Hesabına kaydedilmesi gerekirken, bunlardan belirli tutarın altında kalanların bu hesaba kaydedilmediği tespit edilmiştir.

Türkiye Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı Muhasebe Yönetmeliğinin “25 Maddi duran varlıklar” başlıklı 19’uncu maddesini 2’nci fıkrasının (ç) bendinde, 255 Demirbaşlar Hesabının, Ajansın faaliyetlerinin yürütülmesinde kullanılan her türlü büro makine ve cihazları ile döşeme, masa, koltuk, dolap, mobilya gibi uzun süre kullanılabilen varlıkların izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Oysa, Ajans’ta tutarı 900 liranın altındaki tüm demirbaşlar anılan hesaba kaydedilmeyip doğrudan giderleştirilmiştir.

Bu durumun, 476 Sıra Nolu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği hükümlerine uyulmasından kaynaklandığı gözlenmiştir. Anılan Genel Tebliğ, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine istinaden yayımlanmaktadır. 213 sayılı Kanun ise, 1’inci maddesinde de belirtildiği üzere, genel bütçeye giren vergi, resim ve harçlar ile il özel idarelerine ve belediyelere ait vergi, resim ve harçlar hakkında uygulanır. Yani Devletin tahsil edeceği vergilerin tam olarak tespitine ilişkindir. Dolayısıyla Kanunun muhatabı, 8’inci maddesinde belirtildiği üzere, vergi mükellefleridir. Halbuki Ajans, 5523 sayılı Kanunun 1’inci maddesinde de belirtildiği gibi, bu Kanunun uygulanmasını sağlamak ve Kanunla kendisine verilen görevleri yerine getirmek üzere kurulmuş kamu tüzel kişiliğini haiz, idarî ve malî özerkliğe sahip ve Başbakanlıkla ilgili bir kamu kurumudur. Ve Ajansın Muhasebe Yönetmeliğinde, muhasebe kayıtlarının 213 sayılı Kanun hükümlerine göre tutulacağına ilişkin herhangi bir atıf bulunmamaktadır. Buna göre, Ajansın muhasebe kayıtlarının tutulmasında 213 sayılı Kanun hükümlerine uyulması doğru değildir.

Öte yandan, Ajansın Muhasebe Yönetmeliğinin 7’nci maddesinde, Ajansın muhasebesinin Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinde belirlenen ilkeler çerçevesinde yürütüleceği, aynı Yönetmeliğin 54’üncü maddesinde ise, hesapların niteliği hariç olmak üzere, hesaba ilişkin işlemler, defter ve belge örnekleri, dönem başı ve dönem sonu yönetim dönemi hesabı işlemleri gibi durumlarda bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hususlarda Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerinin uygulanacağı hükmü yer almaktadır.

Hem Ajansın Muhasebe Yönetmeliğinde hem Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinde hem de Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinde, bazı demirbaşların 255 Demirbaşlar Hesabına kaydedilmeden doğrudan giderleştirileceğine dair bir hüküm bulunmamaktadır.

Bu itibarla, Ajansın bütün demirbaşlarının ilgili hesaplarda izlenmesi ve böylece Ajansın mal hesabının da Sayıştaya tam olarak verilmesi sağlanmalıdır.

Kamu idaresi cevabında; Ekonomik ömrü 1 yıldan az olan varlıkların takibinde zorluklar yaşandığı için gider olarak kaydedildiği, ekonomik ömrü 1 yıldan uzun olan ve 900,00 liranın altındaki demirbaşların ise 1.5.2018 tarihinden itibaren ilgili demirbaş hesaplarında takip edilmeye başlandığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak; Ajansın Muhasebe Yönetmeliğinde, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinde ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinde belirtildiği üzere, Ajans demirbaşlarının 255 Demirbaşlar Hesabına kaydedilmesi sağlanmalıdır. Söz konusu demirbaşlardan bazılarının muhasebe kayıtlarına 1.5.2018 tarihi itibarıyla başlanıldığından, 2017 yılı için bulgu metninde belirtilen hususlar geçerliliğini korumaktadır.

BULGU 8: İnsan Kaynakları Yönetmeliğinde Kanunda Bulunmayan Hükümlere Yer Verilmesi ve Kanuni Dayanaktan Yoksun Olarak Bazı Çalışanların Yurt Dışında Uzun Süreli Görevlendirilmesi

Türkiye Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı İnsan Kaynakları Yönetmeliğinde 5523 sayılı Kanunda bulunmayan hükümlere yer verildiği tespit edilmiştir.

Türkiye Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı İnsan Kaynakları Yönetmeliği 22.12.2012 tarihli ve 28505 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır. Anılan Yönetmeliğin “*Dayanak*” başlıklı 2’nci maddesinde, bu Yönetmeliğin 5523 sayılı Kanunun 5, 6, 10 ve 13’üncü maddelerine dayanılarak hazırlandığı belirtilmiştir. 5523 sayılı Kanunun “*Kurul ve görevleri*” başlıklı 5’inci, “*Başkan*” başlıklı 6’ncı, “*Personele ilişkin hükümler*” başlıklı 10’uncu ve “*Yönetmelikler*” başlıklı 13’üncü maddelerinde Ajansın insan kaynakları konusunda yönetmelik çıkarmasına yetki veren özel bir hüküm bulunmamaktadır.

Ancak 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının “*Yönetmelikler*” başlıklı 124’üncü maddesi hükmü uyarınca, Başbakanlık, bakanlıklar ve kamu tüzelkişileri, kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve tüzüklerin uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla, yönetmelikler çıkarabilirler.

Buna göre yönetmelikler kanunlara aykırı hükümler içeremezler. Bu hükümden, yönetmeliklerin kanunlarda düzenlenen hususlara aykırı hüküm ihtiva etmemeleri yanı sıra, kanunlarda bulunmayan bir hususu düzenlememelerini de anlamak gerekir. Zira, yasama yetkisi Türk Milleti adına münhasıran Türkiye Büyük Millet Meclisindedir. Esasen, Anayasanın anılan 124'üncü maddesindeki “*kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların uygulanmasını sağlamak üzere*” ifadesinden de yönetmeliklerin sadece kanunların uygulanmasını sağlamak üzere çıkarılabileceği, kanunda düzenlenmemiş bir hususu düzenleyemeyeceği izahtan varestedir.

Bütün bunlara karşın, Türkiye Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı İnsan Kaynakları Yönetmeliğinin “*Eğitim ve zorunlu hizmet*” başlıklı 18'inci maddesinde, personelin, Başkan onayı ile Ajansın faaliyetleri ve görevleri ile ilgili konularda veya mesleki eğitim amacıyla geçici olarak yurt dışına gönderilebileceği hususu düzenlenmiştir. Oysa 5523 sayılı Kanunun hiçbir maddesinde bu konuda bir hüküm bulunmamaktadır. Yani anılan Yönetmelikle, Anayasanın 124'üncü maddesindeki kanunun uygulanmasını sağlamak üzere yönetmelik çıkarma yetkisi aşılmış ve kanunda yer verilmeyerek Türkiye Büyük Millet Meclisinin yapılmasına izin vermediği bir husus yönetmelikte düzenlenmiş bulunmaktadır.

Öte yandan, herhangi bir kanuni dayanak gösterilmeksizin Ajans personeli iki kişi Amerika Birleşik Devletleri'nde, bir kişi Singapur'da, iki kişi Londra'da birer yıllığına ve bir kişi de Kore'de iki yıllığına geçici görevlendirilmiştir.

Her ne kadar ilgililerin Türkiye Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı İnsan Kaynakları Yönetmeliğinin “*Eğitim ve zorunlu hizmet*” başlıklı 18'inci maddesi hükmü uyarınca görevlendirildikleri iddia edilebilirse de, izah edildiği üzere söz konusu hükmün kanuni dayanağı bulunmamaktadır. Yani anılan hüküm uyarınca görevlendirme yapılması 5523 sayılı Kanuna aykırı bir durumdur. Benzer şekilde, ilgililerin Ajans hizmetleri için görevlendirildikleri iddia edilebilirse de, belirtilen merkezlerde Ajans faaliyetlerini yürüten yurt dışı danışmanlar bulunmaktadır. Yani anılan yerlerde zaten Ajans hizmetleri yürümektedir ve personelin görevlendirilme onaylarında söz konusu yerlerde hizmetin aksadığına ilişkin bir tespit de bulunmamaktadır.

Üstelik Kore'ye iki yıllığına gönderilen kişi Ajansın belirsiz süreli hizmet sözleşmesiyle çalışanı değil, hizmet alımı sözleşmesi kapsamında temin edilen taşeron şirket çalışanıdır.

Kamu idaresi cevabında; 5523 sayılı Kanunun yerli ve yabancı danışman ve uzmanlar istihdamına izin veren 10'uncu maddesinin 8'inci fıkrası ile Ajansın ihale yönetmeliği çıkarmasına yetki veren 11'inci maddesi ve bu Kanunun uygulanmasına ilişkin usul ve esasları gösteren yönetmeliklerin altı ay içinde yürürlüğe konulmasını içeren hükümlerinden bahsedilmiş,

Ajansın İnsan Kaynakları Yönetmeliğinin Resmî Gazete'de yayımlandığı, Yönetmelik yayımlanmadan önce Sayıştayın, Maliye Bakanlığının ve Başbakanlık Mevzuatı Geliştirme Genel Müdürlüğünün görüşlerinin alındığı, Yönetmeliğin Ajans Kanununa aykırı hükmünün bulunmadığı, ihtiva ettiği bütün hükümlerin Ajans Kanununun çerçevesinde ve Ajansın görev ve sorumluluklarını yerine getirecek nitelikli personel alma, yetiştirme ve görevlendirme esaslarına dayandığı,

5523 sayılı Kanunun 11'inci ve 13'üncü maddelerinde, Kanunun uygulanması amacıyla 6 ay içinde Yönetmelik hazırlanarak yürürlüğe konulmasını öngören açık, net bir emredici hüküm bulunduğu, bu hükme rağmen Ajansın insan kaynakları konusunda yönetmelik çıkarmasına yetki veren özel bir hüküm bulunmadığı sonucuna varmanın somut gerçeklere aykırı, hukuki olmayan bir değerlendirme olduğu,

Yurt dışında görevlendirilen Türk ya da yabancı personelin, 5523 sayılı Kanunun 10'uncu maddesinin 8'inci fıkrası, 1'inci maddesinin 1'inci fıkrası hükmü ile bu Kanunun 13'üncü maddesine göre çıkarılan Türkiye Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı Yerli ve Yabancı Uzman İstihdamına İlişkin Yönetmelik çerçevesinde görevlendirildiği, adı geçen Yönetmeliğin 1, 2, 4, 5 ve devamındaki hükümlerinin esas alındığı,

Türkiye Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı İnsan Kaynakları Yönetmeliğinin hukuk dışı ve yok hükmünde telakki edilmesi ve Kanuna aykırı bulunması gibi bir kanıya varmanın hukuken kabul edilebilir bir durum olmadığı,

Ajans personeli olan Türk vatandaşlarının görevlendirildiği ABD, Singapur, Londra ve Kore'de görevlendirilen personel dışında yerli ya da yabancı danışman bulunmadığı, Kanunun ve mevcut fiili durumun gerektiği şekilde araştırılmadan ve aceleci bir yaklaşımla değerlendirildiği,

Kanunların genel ilkeler ve kurallar içerdiği, bu genel kuralların ve ilkelerin uygulanmasına ilişkin ayrıntıların ve detayların alt düzeydeki düzenleyici işlemlerle gerçekleştirildiği,

ifade edilmiştir.

Sonuç olarak; Bulgu metninde de izah edildiği gibi, "*Dayanak*" başlıklı 2'nci maddesinde belirtilen maddeler de dahil olmak üzere, 5523 sayılı Kanunun hiçbir maddesinde Ajansın insan kaynakları konusunda yönetmelik çıkarabileceğine dair özel bir hüküm bulunmamaktadır. Ancak kamu tüzel kişileri her zaman Anayasanın 124'üncü maddesi hükmü uyarınca kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve tüzüklerin uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla, yönetmelikler çıkarabilirler. Dolayısıyla Ajansın insan kaynakları konusunda yönetmelik çıkarmasında herhangi bir sorun bulunmamaktadır.

Sorun, çıkarılan yönetmelikte kanunda düzenlenmemiş bir hususa yer verilmesidir. Zira, yönetmelikler sadece kanunların uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı hükümler içermemek kaydıyla çıkarılabilir. 5523 sayılı Kanunda düzenlenmediği halde, mali külfet meydana getiren, personelin eğitim için yurt dışına gönderilmesi hususu yönetmelikte düzenlenemez. Bu hususa 5523 sayılı Kanunda yer verilmediğinden, Ajansın İnsan Kaynakları Yönetmeliğinin sadece, personelin eğitim için yurt dışına gönderilmesini düzenleyen 18'inci maddesi hükümleri, anılan 5523 sayılı Kanuna aykırı olmaktadır. Bu tespit bizzat Anayasanın 124'üncü maddesi hükmünün gereğidir.

Yoksa, Ajansın İnsan Kaynakları Yönetmeliği hukuk dışı ve yok hükmünde telakki edilmemiştir. Bu aşamada, kamu idaresinden beklenen davranış, kanunda yer verilmeyip sadece yönetmelikte düzenlenen ve dolayısıyla Anayasanın 124'üncü maddesi hükmüne göre, uygulamasını sağladığı kanuna aykırılık içeren hükümlerin, kanuna aykırı olmayacak şekilde yeniden düzenlemesidir. Ya da kanuna aykırılık teşkil eden bu hükümleri kaldırmasıdır.

Kurum cevabında, yurt dışında görevlendirilen personelin, Türkiye Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı Yerli ve Yabancı Uzman İstihdamına İlişkin Yönetmelik hükümleri çerçevesinde görevlendirildiği belirtilmiştir. Bu Yönetmelik, Ajansta asli ve sürekli görevler dışında olmak üzere, özel bilgi ve uzmanlık gerektiren geçici mahiyetteki işler için vekalet, istisna veya hizmet akti ile istihdam edilen yerli veya yabancı danışman veya uzman personeli kapsamaktadır.

Oysa, bulgu metninde de bahsedildiği üzere, herhangi bir kanuni dayanak gösterilmeksizin Amerika Birleşik Devletleri'nde, Singapur'da, Londra'da birer yıllığına ve Kore'de iki yıllığına geçici görevlendirilen altı kişiden beşi Ajansın belirsiz süreli hizmet sözleşmesiyle çalışan kendi personeli, diğeri ise hizmet alımı sözleşmesi kapsamında temin edilen taşeron şirket çalışanıdır. Yani bu kişilerin Türkiye Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı Yerli ve Yabancı Uzman İstihdamına İlişkin Yönetmelik kapsamında yurt dışında uzun süreli

görevlendirilmesi mümkün değildir. Ajansın tüm mevzuatı incelendiğinde, anılan personelin yurt dışında uzun süreli görevlendirilmesin dayanak olabilecek tek hüküm İnsan Kaynakları Yönetmeliğinin “Eğitim ve zorunlu hizmet” başlıklı 18’inci maddesi hükümleridir ki, bu madde hükümleri de bulgu metninde ve yukarıda ayrıntılı izah edildiği üzere, Anayasanın 124’üncü maddesi hükmünde belirtildiği gibi, 5523 sayılı Kanuna aykırı hükümler içermektedir.

Kurum cevabında, Ajans personeli olan Türk vatandaşlarının görevlendirildiği ABD, Singapur, Londra ve Kore’de görevlendirilen personel dışında yerli ya da yabancı danışman bulunmadığı, Kanunun ve mevcut fiili durumun gerektiği şekilde araştırılmadan ve aceleci bir yaklaşımla değerlendirildiği belirtilmesine karşın, Ajansın Kore’de WAVTEQ LIMITED şirketi ile 2017-2018 yıllarını kapsayan danışmanlık sözleşmesi, Londra’da bir danışmanla 2016 yılını kapsayan danışmanlık sözleşmesi, Amerika Birleşik Devletlerinde bir danışmanla 1.6.2015-1.6.2016 tarihleri arasında kapsayan danışmanlık sözleşmesi, aynı yerde bir danışmanla 1.1.2017-31.12.2017 tarihleri arasında kapsayan danışmanlık sözleşmesi mevcuttur.

Esasen personel gönderilen yerlerde danışman bulunup bulunmamasından önce önemli olan husus, yurt dışına uzun süreli gönderilen personelin gönderilme onaylarında dayanak olarak herhangi bir mevzuat hükmünün gösterilmemiş olması ve dayanak gösterilebilecek bir mevzuat hükmünün de bulunmamasıdır.

BULGU 9: Türkiye Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı Bütçesinden Karşılancak Görev Giderleri Hakkında Yönetmelikte Kanunda Bulunmayan Hususlara Yer Verilmesi, Kanunda Belirtilen Hangi Masrafların Karşılancabileceğine Dair Belirleme Görevinin Yerine Getirilmemesi ve Toplantı, Organizasyon, Temsil ve Ağrlama Gibi Giderlerin Harcama Prosedürlerinin Belirlenmemesi

Türkiye Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı Bütçesinden Karşılancak Görev Giderleri Hakkında Yönetmelikte 5523 sayılı Kanunda bulunmayan hususlara yer verildiği, hangi masrafların karşılanabileceğine dair Kanunda belirtilen belirleme görevinin yerine getirilmediği ve bazı harcama prosedürlerinin belirlenmediği tespit edilmiştir.

5523 sayılı Kanunun 10’uncu maddesinin 9’uncu fıkrasında, “Başkan ve diğer personelin, görevlerinin ifası sırasında yaptıkları masrafların hangilerinin Ajans bütçesinden karşılanabileceğine dair usûl ve esaslar yönetmelikle belirlenir.” denilmesine rağmen, anılan Kanunun 10 ve 13’üncü maddelerine istinaden çıkarılan Türkiye Yatırım Destek ve Tanıtım

Ajansı Bütçesinden Karşılancak Görev Giderleri Hakkında Yönetmeliğın “Tanımlar” başlıklı 4’üncü maddesinde, Kurul ile aile bireyleri tanımına da yer verilmiştir.

Böylece Kanunda yer almamasına karşın, giderleri ödenecekler arasına Danışma Kurulu üyeleri ile Ajans personelinin evlilik bağı ile bağılı olduğı eşi ile yasal olarak bakmakla yükümlü olduğı çocukları ile anne ve babasını kapsayan aile bireyleri de dâhil edilmiş bulunmaktadır. Dolayısıyla Kanunda belirtilen sınırların dışına çıkılarak Kanunda olmayan hususlar yönetmelik hükümleri arasına dahil edilmiştir.

Öte yandan, bahsedilen Kanununun 10’uncu maddesinin 9’uncu fıkrasında, “Başkan ve diğere personelin, görevlerinin ifası sırasında yaptıkları masrafların hangilerinin Ajans bütçesinden karşılanabileceğine dair usûl ve esaslar yönetmelikle belirlenir.” denilmekle esasen Ajans bütçesinden karşılanacak masrafların tür ve tutar itibarıyla belirlenmesi istenilmiştir. Zira kanun koyucu tarafından bu kapsamdaki bütün masrafların ödenmesi istenilseydi, yönetmelikle belirleme yerine, görevlerin ifası sırasında yapılan masrafların tamamının karşılanacağı yönünde bir düzenleme yapılırdı.

Oysa Yönetmelik incelendiğinde, görevin ifası sırasında belgesi ibraz edilmek kaydıyla, yapılacak tüm masrafların bütçeden karşılanmasına imkân veren bir düzenleme yapılmıştır. Her ne kadar, masraf türleri belirlenmişse de, bu masraflardan ne kadarının Ajans bütçesinden karşılanacağına ilişkin herhangi bir tespit yapılmamıştır. Başka bir deyişle, Ajans personelinden kimlerin hangi masraflarının hangi tutara kadar ödeneceğı belirlenmemiştir. Yani bütçeden karşılanacak masraf tutarı konusunda herhangi bir limit veya sınır tespiti yapılmamıştır. Dolayısıyla, Kanunda emredilen belirleme görevi yerine getirilmemiştir.

Buna bağılı olarak, uygulamada da ekonomik veya lüks olup olmadığına, görev için gereken zaruri ihtiyacın ötesine geçip geçmediğine bakılmaksızın belgesi sunulan hemen her masraf Ajans bütçesinden ödenmiştir.

Esasen kamu yönetimi sistemimizde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanından aylık/kadro derecesi 15 olan hizmetliye kadar herkesin günlük alabileceğı harcırar tutarı ve bunlara ödenecek konaklama giderleri yılı bütçe kanunları ve harcırar kanunuyla belirlenmektedir. Kamu yönetimi sisteminde sadece Cumhurbaşkanınının memleket iç ve dışındaki seyahatleri dolayısıyla vakı bilcümle masrafları harcırar kanunu hükümlerine tabi tutulmaksızın ödenir. Halbuki, anılan Yönetmelikle, Ajanstaki herkese memleket içi veya dışında, seyahat sırasında veya görev mahallinde neredeyse bütün gerçek giderlerinin ödenmesi usulü benimsenmiştir.

Öte yandan, harcama tutarı konusunda, mevzuatta herhangi bir sınır konulmadığından, tutar konusunda tek sınır harcamayı yapanların vicdanları kalmaktadır. Oysa bedelini harcamayı yapanların ödemediği, yani milletin parasının harcandığı kamu kesiminde harcama tutarları insanların vicdanlarındaki sınırlara bırakılamaz. Behemehâl, Kanunun emrettiği, görevleriyle ilgili olmak üzere başkanın ve diğer personelin hangi masraflarının Ajans bütçesinden karşılanacağına Yönetmelikte belirlenmesi gerekir. Bu belirleme esnasında başkandan aşağıya doğru bir hiyerarşi gözetilerek harcama türü ve tutarı belirlenmesi beklenen bir durumdur.

Aynı şekilde toplantı, organizasyon, temsil ve ağırlama gibi giderlerin harcama prosedürlerinin de Yönetmelikte kurala bağlanması icap eder. Çünkü yapılan incelemede sözlü kredi kartı kullanılarak gerçekleştirilen ödemelerde, masrafın görevle mi ilgili olduğu, yoksa kişisel mi olduğu anlaşılamamaktadır. Bu kapsamda, hangi tarihte, nerede, hangi toplantının yapıldığı, buna ilişkin olarak yapılması zorunlu olan giderlerin neler olduğu; hangi organizasyona iştirak edilmesi nedeniyle yapılması icap eden zorunlu görev giderinin ne olduğu; temsil ve ağırlamada kimlerin, kaç kişi olarak, nerede ve neden ağırlandığı belirtilmelidir. Bu temsil ve ağırlama sırasında belki kişilere yapılan harcamaları da gösteren detaylı faturalar alınması, temsil ağırlama harcaması yapılması işinin gereğidir.

Kamu idaresi cevabında; Ajans Görev Giderleri Yönetmeliği çerçevesinde, Ajansın görevlerini yerine getirmek amacıyla harcama yapan personelin, yaptığı tüm harcamaların Görev Giderleri Yönetmeliği kapsamında usulüne ve hukuka uygun olarak yapıldığı, ortada bir hukuka aykırılık bulunmadığı, Anılan Yönetmelikte harcama türleri ve isimlerine yer verildiği, Görevlerin ifası sırasında hangi masrafların karşılanabileceğine ilişkin çıkarılması istenen Yönetmelikte, ayrıntılı olarak hangi masraf ve harcamaların yapılabileceği ve onay alma şeklinin belirlendiği, Ajans Personelinin AİLE BİREYLERİNE ilişkin tek kuruş ödeme ya da harcama yapılmadığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak; Bulgu metninde, harcamaların hukuka uygun yapılmadığı, hukuka aykırılık bulunduğu, Görev Giderleri Yönetmeliğinde harcama türleri ve isimlerinin belirtilmediği hususlarına asla yer verilmemiştir.

Bulgu metninde detaylıca izah edildiği üzere, Ajans Görev Giderleri Yönetmeliğinin, 5523 sayılı Kanununun 10'uncu maddesinin 9'uncu fıkrasındaki, "*Başkan ve diğer personelin, görevlerinin ifası sırasında yaptıkları masrafların hangilerinin Ajans bütçesinden karşılanabileceğine dair usûl ve esaslar yönetmelikle belirlenir.*" hükmüne istinaden, sadece

başkan ve diğer personelin görevlerinin ifası sırasında yaptıkları masraflardan hangilerinin Ajans bütçesinden karşılanacağına tür ve tutar olarak belirlenmesi gerekir. Dolayısıyla Yönetmelik, anılan 5523 sayılı Kanunla verilen belirleme görevini tam olarak yerine getirmemektedir. Öte yandan, toplantı, organizasyon, temsil ve ağırlama gibi giderlerin harcama prosedürlerinin de Yönetmelikte kurala bağlanması için icabıdır.

BULGU 10: Hizmet Alımı Sözleşmeleri ve Eklerinde Çelişkili Hükümlerin Bulunması

Hizmet alımı sözleşmeleri ve eklerinde bazı çelişkiler olduğu tespit edilmiştir.

Ajansın merkezinde ve İstanbul ofisinde proje danışmanlık hizmeti, araştırma etüt ve proje hizmetleri, santral haberleşme ve veri hazırlama hizmetleri, muhasebe hizmetleri, web portal ve iletişim hizmetleri, teknik hizmetler, temizlik hizmetleri ve ulaşım hizmetlerinin yerine getirilmesi işlerinin 36 ay süreyle yaptırılması için gerçekleştirilen ihale sonucu imzalanan sözleşmede Ajansın ödeyeceği toplam tutar belirtilmemiştir. İşin ihale bedeli, sözleşmenin ekleri arasında bulunan yüklenicinin teklif mektubu ile ihale komisyon kararında yer almaktadır. Üç yıllık dönemi kapsayan bir ihalede Ajansın ödeme yükümlülüğü altına girdiği ve sözleşmenin aslî unsurları arasındaki sözleşme bedelinin sözleşmede belirtilmesi gerekirdi.

Hem yukarıda bahsedilen hizmet alımı sözleşmesinin hem de özel güvenlik hizmeti sözleşmesinin eki olan idari şartnamelerde “*Fiyat Farkı Ödenmesi ve Hesaplanma Şartları*” başlıklı bölümde bu sözleşmelerle yaptırılan işler için fiyat farkı hesaplanmayacağı açıkça belirtildiği halde, aynı sözleşmelerin eki olan teknik şartnamelerde, hizmet birim bedellerinde artış yapılmasının yıllık TEFE/TÜFE oranları dikkate alınarak Ajans Başkanı veya ilgili daire başkanının onayıyla gerçekleşeceği hükmü yer almıştır. Bu iki hüküm birbiriyle çelişmesine rağmen sözleşmelerde fiyat farkı verilip verilmeyeceğine ve verilecekse neye göre verileceğine dair bir hüküm bulunmamaktadır. Sözleşme bedelini değiştirmesi hasebiyle sözleşmenin ana unsuru olan fiyat farkının verilip verilmeyeceği, verilecekse hangi usule göre verileceğini belirten bir hükmün sözleşmede açıklıkla yer alması gerekirdi.

Gerçi hizmet alımı sözleşmesinin 14’üncü maddesinde, teknik şartname, idari şartname, şirketin Ajansa sunduğu yazılı teklifte yer alan bütün ekler, belgeler ve sair sözleşme konusu satın alma dokümanlarının bu sözleşmenin eki ve ayrılmaz bir parçası olduğu, Ajansı ve şirketi bağladığı, sözleşmenin eklerinde yer alan hükümler ile sözleşmede

yer alan hükümler arasında bir çelişki meydana gelmesi halinde sözleşme hükümlerinin geçerli sayılacağı belirtilmesine rağmen, sözleşmede hüküm bulunmayan hallerde sözleşme ekleri arasında bir çelişki olması durumunda sorunun nasıl çözüleceğine dair bir belirleme bulunmamaktadır.

Bu çelişkili hükümlere rağmen birim fiyat artışları Ajans Başkanının, hizmet alımı sözleşmesi kapsamında çalışan kişilere özgü net ücret belirlemesi yoluyla yapılmıştır.

Öte yandan hizmet alımı sözleşmesinin eki olan teknik şartnamede (madde 3.1.), sözleşme süresince ihtiyaç durumuna göre belirtilen hizmetler için çalışan sayılarının idare tarafından artırılıp azaltılabileceği hükmü konulmakla, Ajansa sözleşmede belirtilen çalışan sayısına bağlı kalmama hususunda geniş bir takdir hakkı verilmektedir.

Sonuç olarak bu hükümlerle idareye sözleşme şartlarını tek taraflı değiştirme ve esasen sözleşmenin temel unsurlarından olan çalışan sayısına ve sözleşme kapsamında ödenecek toplam tutara bağlı kalmadan personel çalıştırma imkânı tanınmaktadır. Bu durumda, yapılan sözleşmedeki kişi sayısı ile ödenecek toplam tutarın herhangi bir önemi kalmamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; *"Hizmet alım sözleşmesinin 14'üncü maddesinde "teknik şartname, idari şartname, şirketin Ajansa sunduğu yazılı teklifle yer alan bütün ekler, belgeler ve sair sözleşme konusu satın alma dokümanlarının bu sözleşmenin eki ve ayrılmaz bir parçası" olduğu Ajansı ve şirketi bağladığı, sözleşmenin eklerinde yer alan hükümler ile sözleşmede yer alan hükümler arasında bir çelişki meydana gelmesi halinde sözleşme hükümlerinin geçerli sayılacağı, alenen ve kesin olarak belirtilmiştir.*

Dolayısıyla çelişkili bir hüküm bulunması söz konusu değildir. Diğer taraftan bilindiği üzere 5523 sayılı Ajans Kuruluş Kanununun 1'inci maddesinin 2'nci fıkrası Ajansın "... idari ve mali özerkliğe sahip ..." olduğuna; 14'üncü maddesinin 1'inci fıkrası ise, "Bu kanunun uygulamasında 5018 sayılı Kanun, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve 6245 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanmayacağına" âmir bulunmaktadır." denilmiştir.

Sonuç olarak; Bulgu metninde de belirtildiği üzere, hizmet alımı sözleşmelerinde, Ajansın ödeme yükümlülüğü altına girdiği toplam tutarın belirtilmesi, fiyat farkı verilecekse bunun da verilme şartları ve usulünün sözleşmede belirtilerek, sözleşme ile ekleri arasındaki veya sözleşme eklerin kendi arasındaki çelişkiler giderilmelidir.

BULGU 11: Ajansın Ödediği Ücretler ile Yaptığı Tüm Sözleşmelerin Net Tutar Olarak Belirlenmesi

Ajans çalışanlarına ödenen ücretler ile Ajansın imzaladığı tüm sözleşmelerin net tutar üzerinden belirlendiği ve bunun sonucunda, ilgililer tarafından ödenmesi gereken gelir vergisi ile diğer mali sorumlulukların Ajansın üzerinde bırakıldığı tespit edilmiştir.

2017 yılında düzenlenen maaş bordroları ile buna ilişkin belgeler incelendiğinde; çalışanların elde ettiği gelir toplamlarının artışı nedeniyle vergi diliminin yükselmesi ve ücretlerinde düşüş meydana gelmesi gerekirken, imzalanan hizmet sözleşmelerinde bir yıl boyunca almaları gereken ücretlerin net tutar olarak belirtilmesi sebebiyle aylık gelir düzeyleri sabit kalmaktadır. Kamunun personel kanunlarına veya iş kanununa tabi olarak sözleşmeleri brüt tutar üzerinden bağtlanan diğer çalışanlarının gelir dilimi yükselmesi nedeniyle ödedikleri ek gelir vergisi nedeniyle yıl sonuna doğru maaşları önemli ölçüde azalırken, Ajans çalışanlarının ücretleri net tutar üzerinden belirlendiğinden, çalışanların maaşlarında yıl başından yıl sonuna kadar herhangi bir düşüş olmaksızın ücretlerini almaya devam ettikleri, dolayısıyla vergi dilimi yükselmesi nedeniyle oluşan gelir vergisi farkı da dâhil olmak üzere, bütün vergi ve diğer mali sorumlulukların tamamının Ajansın üzerinde bırakıldığı ve kamu tarafından ödendiği, bunun da gelir vergisi mükellefi olmadığı halde bir kamu kurumu olan Ajansın gelir vergisi mükellefi olması gibi çarpık bir sonuca yol açtığı açıktır.

Benzer şekilde, Ajansın taşeron şirketlerden yaptığı hizmet alımları da dâhil olmak üzere yaptığı bütün sözleşmelerde net ücretler üzerinden sözleşme imzalaması nedeniyle, vergi ve diğer bütün mali sorumluluklar Ajans üzerinde bırakılmaktadır.

Sonuç olarak, Ülkedeki asgarî ücretlinin bile eylül ayı itibarıyla bir üst vergi dilimine girdiği ve herkesin daha fazla vergi ödediği düşünüldüğünde, Ajansta yapılan uygulamanın adaletsiz bir durumu ortaya çıkardığı hususu da izahtan varestedir.

Kamu idaresi cevabında; *"Türkiye Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı 5523 sayılı Kanun ile kurulmuştur. Adı geçen Kanununun 1'inci maddesinin 2'nci fıkrası Ajansın "... idari ve mali özerkliğe sahip ..." olduğuna; 14'üncü maddesinin 1'inci fıkrası ise, "Bu kanunun uygulamasında 5018 sayılı Kanun, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve 6245 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanmayacağına" âmir bulunmaktadır. Ayrıca mezkûr kanununun 10'uncu maddesinin 6'ncı fıkrasında "Başkan ile diğer personelin ücret ve gündelikleri ile diğer mali*

haklarının üst sınırı Başbakan tarafından belirleneceği”; yine 10’uncu maddesinin 4’üncü fıkrasında “Ajans Personelinin emeklilik ve sosyal güvenlik yönünden 17.7.1964 tarih ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa tabi olduğu, düzenlenmiş, bu kanun hükümleri gereğince, personelin ücret ve diğer mali hakları gerçekleştirilmektedir” hükmünü âmir bulunmaktadır.

Yukarıda belirtilen 5523 Sayılı Kanun hükümleri gereğince, Personel ile yapılan iş akdi ve Başbakan tarafından onaylanan Mali Haklar Net Tutar üzerinden belirlenmiştir.” denilmiştir.

Sonuç olarak; Ajans çalışanlarına ödenen ücretler ile Ajansın imzaladığı tüm sözleşmeler brüt tutar üzerinden belirlenmelidir. Böylece, ilgililer tarafından ödenmesi gereken gelir vergisi ile diğer mali sorumlulukların Ajansın üzerinde bırakılmaması gerekir.

T.C. BAŞBAKANLIK
TÜRKİYE YATIRIM DESTEK VE TANITIM AJANSI
FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GİDERİN TÜRÜ	31.12.2017 TL.,Kr.	Hesap Kodu	Yardımcı Hes.				GELİRİN TÜRÜ	31.12.2017 TL.,Kr.
	Kod 1	Kod 2	Kod 3	Kod 4				Kod 1	Kod 2	Kod 3	Kod 4		
630	1				PERSONEL GİDERLERİ	20.428.173,12	600	1				BAŞBAKANLIK BÜTÇEDEN AKTARILAN PAY	45.500.000,00
630	1	1			KADROLU PERSONEL GİDERLERİ	9.414.393,49	600	1	1			BAŞBAKANLIK BÜTÇEDEN AKTARILAN PAY	45.500.000,00
630	1	1	1		KADROLU PERSONEL ÜCRET GİDERLERİ	9.066.541,81	600	2				ŞARTNAME, BASILI EVRAK SATIŞ GELİRLERİ	2.800,00
630	1	1	2		KADROLU PERSONEL KIDEM İHBAR TAZM. GİDERLERİ	148.312,00	600	2	1			ŞARTNAME, BASILI EVRAK SATIŞ GELİRLERİ	2.800,00
630	1	1	4		KADROLU PERSONEL KIDEM TAZMINATI KARŞILIKLARI	199.539,68	600	3				FAİZ GELİRLERİ	217.206,67
630	1	2			DIŞARIDAN HİZMET ALINAN PERSONEL GİDERLERİ	11.013.779,63	600	3	1			MEVDUAT FAİZ GELİRLERİ	217.206,67
630	1	2	1		DIŞARIDAN HİZMET ALINAN PERSONEL ÜCRET GİDERLERİ	10.869.161,60	600	4				DEĞER VE MİKTAR DEĞİŞİMLERİ	108.021,27
630	1	2	2		DIŞAR. HİZM. ALINAN PERS. KIDEM İHBAR, İŞE İADE GİD.	126.613,90	600	4	1			KUR FARKLARI	106.045,27
630	1	2	3		DIŞAR. HİZM. ALINAN PERS. AYNI YARDIM GİDERLERİ	18.004,13	600	4	2			KÜSÜRAT FARKLARI	1.976,00
630	2				SEYAHAT VE YOL GİDERLERİ	1.319.870,55	GELİRLER TOPLAMI (B)					45.828.027,94	
630	2	1			PERSONEL SEYAHAT VE YOL GİDERLERİ	1.177.849,14	İNDİRİM, İADE VE İSKONTONUN TÜRÜ						
630	2	2			DANIŞMAN SEYAHAT VE YOL GİDERLERİ	142.021,41		
630	3				KONAKLAMA GİDERLERİ	836.564,48		
630	3	1			PERSONEL KONAKLAMA GİDERLERİ	802.568,44		
630	3	2			DANIŞMAN KONAKLAMA GİDERLERİ	33.996,04		
630	4				MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	14.999.907,25		
630	4	1			REKLAM, TANITIM VE FİLM GİDERLERİ	3.281.239,15		
630	4	2			DANIŞMANLIK GİDERLERİ	1.272.123,57		
630	4	3			TAŞIMA VE ARAÇ KIRASI	1.677.786,60	İNDİRİM, İADE VE İSKONTO TOPLAMI (C)					0,00	
630	4	4			ELEKTRONİK SİSTEM VE DATA SİSTEM GİDERLERİ	1.121.020,94							
630	4	5			YEMEK GİDERLERİ	714.272,42							
630	4	6			TOPLANTI, SEMİNER VE ORGANİZASYON GİDERLERİ	786.607,94							
630	4	7			HABERLEŞME GİDERLERİ	443.262,11							
630	4	8			TERCÜME HİZMETLERİ	114.561,00							
630	4	9			MATBAA VE BASILI EVRAK GİDERLERİ	397.610,20							
630	4	10			KİRA GİDERLERİ	1.082.336,79							
630	4	11			AKARYAKIT GİDERLERİ	220.811,54							
630	4	12			TEMSİL AĞIRLAMA GİDERLERİ	248.473,91							
630	4	13			SİGORTA GİDERLERİ	214.985,59							
630	4	14			AİDAT GİDERLERİ	110.594,66							
630	4	15			ELEKTRİK GAZ ISINMA VE SU GİDERLERİ	172.177,53							
630	4	16			BAKIM ONARIM VE TAMİR GİDERLERİ	142.237,92							
630	4	17			GAZETE, DERGİ VE İLAN GİDERLERİ	62.333,85							
630	4	18			KIRTASIYE GİDERLERİ	48.252,81							
630	4	19			TEMİZLİK GİDERLERİ	114.691,49							
630	4	20			KARGO VE POSTA GİDERLERİ	44.453,92							
630	4	21			GİDER YAZILAN DEMİRBAŞLAR	21.089,03							
630	4	22			PEYZAJ VE ÇEVRE DÜZENLEME GİDERLERİ	1.464,97							
630	4	23			PROMOSYON VE HEDİYELİK EŞYA GİDERLERİ	167.697,34							
630	4	24			VIDEO VE FOTOĞRAF ÇEKİMİ	50.948,54							
630	4	25			SPONSORLUK GİDERLERİ	2.433.444,61							
630	4	26			EĞİTİM GİDERLERİ	36.577,30							
630	4	27			MAHKEME VEKALET ÜCRET, HARÇ GİDERLERİ	16.040,87							
630	4	50			DİĞER ÇEŞİTLİ GİDERLER	2.810,65							
630	5				HARÇ VE VERGİ GİDERLERİ	19.916,62							
630	5	1			BEYANNAME DAMGA VERGİSİ	1.111,49							
630	5	3			VİZE PASAPORT HARÇ GİDERLERİ	18.058,08							
630	5	6			DİĞER VERGİ VE HARÇ GİDERLERİ	747,05							
630	6				DEĞER VE MİKTAR DEĞİŞİMLERİ	2.277.622,09							
630	6	1			KUR FARKLARI	819.661,96							
630	6	2			KÜSÜRAT FARKLARI	645,71							
630	6	3			AMORTİSMAN GİDERLERİ	1.457.314,42							
630	7				YABANCI DANIŞMAN GİDERLERİ	6.838.368,01							
630	7	1			YABANCI DANIŞMAN ÜCRETLERİ	6.616.175,75							
630	7	2			YABANCI DANIŞMAN HARCAMALARI	222.192,26							
GİDERLER TOPLAMI (A)						46.720.422,12	NET GELİR (D=B-C)					45.828.027,94	
							FAALİYET SONUCU (A-D) (+ / -)					892.394,18	

Recep MEMİŞ
İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri
Daire Başkanı

T.C. BAŞBAKANLIK
TÜRKİYE YATIRIM DESTEK VE TANITIM AJANSI
NAKİT AKIM TABLOSU

NAKİT AKIMLARI	31.12.2017
	TL.,Kr.
Faaliyetlerden Sağlanan Nakit Akımları	
A-) Faaliyetlerden Sağlanan Nakit Girişleri	45.502.800,00
Başbakanlıktan Aktarılan	45.500.000,00
Diğer Hizmet Gelirleri	2.800,00
B-) Faaliyetlerden Kaynaklanan Nakit Çıkışları	45.526.780,33
Faaliyet Giderleri	45.526.780,33
C-) Faaliyetlerden Sağlanan Net Nakit Girişi (A-B)	-23.980,33
Yatırımlardan Sağlanan Nakit Akımları	
D-) Mali Olmayan Duran Varlık Alımları	359.577,39
Demirbaş Alımları	203.550,77
Haklar Alımları	156.026,62
E-) Mali Olmayan Duran Varlık Satışları	97.045,24
F-) Yatırımlardan Sağlanan Net Nakit Çıkışı (D-E)	262.532,15
G-) Nakit Açık / Fazlası (C-F) ¹	-286.512,48
Finansman Faaliyetlerinden Sağlanan Nakit Akımları	
H-) Nakit Dışında Net Mali Varlık Edinimleri	217.206,67
Faiz Gelirleri	217.206,67
I-) Net Yabancı Kaynak Artışları	0,00
K) Finansman Faaliyetlerinden Sağlanan Net Nakit Girişleri (H-I)	217.206,67
L-) Nakit Stokundaki Net Değişim (G-K) ²	-69.305,81

G.Y.M.Y. Örnek:7

(1) Faaliyetlerden sağlanan net nakit girişleri eksi yatırımlardan sağlanan net nakit çıkışlarını ifade eder.

(2) Nakit açık / fazlası eksi finansman faaliyetlerinden net nakit girişlerini ifade eder. Nakit stokundaki net değişim dönem başı ve dönem sonu nakit stokunun farkına eşittir.

 Recep Akınoğlu
 İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri
 Daire Başkanı